

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ ప్రథమ కాణ్డే తృతీయః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ దే॒వ॒స్య త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॒స॒వే॒శ్వినో॑ర్బా॒హుభ్యాం॑ పూ॒షో హస్తా॑భ్యా॒మా
దదే॑భ్ర॒రసి నారి॑రసి పరి॒లిఖి॑తగ్ం రక్షః పరి॒లిఖి॑తా అరా॒తయ ఇ॒దమ॑హగ్ం రక్ష॒సో గ్రీ॒వా
అపి॑ కృ॒న్తామి యో॑స్మాన్దే॒వస్త్వి యం చ వ॒యం ద్వి॒ష్మ ఇ॒దమ॑స్య గ్రీ॒వా అపి॑ కృ॒న్తామి ది॒వే
త్వా॒న్తరి॑క్షాయ త్వా పృ॒థి॒వ్యై త్వా శు॒న్దతాం॑ లో॒కః పి॒తృ॒షద॑నో య॒వో॒సి
య॒వయా॑స్మద్దే॒వో [౧] య॒వయా॑రాతీః పి॒తృ॒ణాగ్ం సద॑నమ॒స్యద్ది॒వగ్ం స్త॒భానా॑న్తరి॒క్షం
పృ॒ణ పృ॒థి॒వీం దృగ్ం॑హ ద్యుతా॒నస్తా॑ మారుతో మి॒నోతు॑ మి॒త్రావ॑రుణయోర్మృ॒పేణ
ధ॒ర్మణా॑ బ్ర॒హ్మవ॑ని త్వా క్ష॒త్రవ॑నిగ్ం సుప్ర॒జావ॑నిగ్ం రాయ॒స్పోష॑వని పర్యూ॒హామి బ్ర॒హ్మ
దృగ్ం॑హ క్ష॒త్రం దృగ్ం॑హ ప్ర॒జాం దృగ్ం॑హ రాయ॒స్పోషం దృగ్ం॑హ ఘృ॒తేన॑ ద్యా॒వాపృ॒థి॒వీ
ఆ పృ॑ణే॒థామి॑న్త్రస్య సదో॒సి వి॑శ్వ॒జన॑స్య ఛా॒యా పరి॑ త్వా గి॒ర్వణో॑ గి॒ర ఇ॒మా భ॑వన్తు
వి॒శ్వతో॑ వృ॒ద్ధాయ॑మను వృ॒ద్ధయా॑ జుష్టా భ॑వన్తు జుష్ట॒య ఇన్త్ర॑స్య స్యూ॒రసీ॑న్త్రస్య
ధృ॒వమ॑స్త్రిన్త్ర॒మసీ॑న్త్రాయ త్వా॥[౨]

ద్యే॒ష ఇ॒మా అష్టా॑దశః॥1.3.1॥

రక్షో॑హణో వలగ॒హనో॑ వైష్ణ॒వాన్ ఖ॒నామీ॑దమ॒హం తం వల॑గముద్వపామి యం నః స॒మానో
యమ॑స॒మానో ని॒చఖా॑సేదమే॒నమ॑ధరం కరోమి యో నః స॒మానో యో॑స్మాన్రాతీ॒యతి
గా॒యత్రే॑ణ ఛన్త॒సావ॑బాధో వలగః కి॒మత్ర భ॑ద్రం తన్నో స॒హ వి॒రాడ॑సి స॒పత్న॑హ
స॒మాడ॑సి భ్రాతృ॒వ్యహ్ స్వ॒రాడ॑స్యభి॒మాతి॑హ వి॒శ్వరాడ॑సి వి॒శ్వాసాం॑ నాష్ట్రా॒ణాగ్ం హ॒న్తా [౩]
రక్షో॑హణో వలగ॒హనః పో॑క్షామి వైష్ణ॒వాన్ రక్షో॑హణో వలగ॒హనో॑వ నయామి వైష్ణ॒వాన్

య॒వో॑ఽసి॒ య॒వయా॑ఽస్మద్దే॒వో య॒వయా॑ఽరా॒తీ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నోఽవ॑ స్పృ॒ణామి
 వై॒ష్ణవాన్ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నోఽభి॑ జు॒హోమి॑ వై॒ష్ణవాన్ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నాపు॑ప దధామి
 వై॒ష్ణవీ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నౌ ప॒ర్యూహ॑మి వై॒ష్ణవీ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నౌ పరి॑ స్పృ॒ణామి
 వై॒ష్ణవీ ర॒క్షోహ॑ణో వ॒లగ॑హ॒నౌ వై॒ష్ణవీ బృ॒హన్న॑సి బృ॒హద్భా॑వా బృ॒హతీ॑మిన్త్రాయ వాచం
 వద॥[౪]

హస్తేన్త్రాయ ద్వే చ॥1.3.2॥

వి॒భూర॑సి ప్ర॒వాహ॑ణో వహ్నిర॑సి హ॒వ్యవా॑హ॒నః శ్వా॒త్రోఽసి॒ ప్రచే॑తా స్తు॒థోఽసి॒ విశ్వ॑వేదా
 ఉ॒శిగ॑సి క॒విర॒జ్ఞురి॑ర॒సి బ॒మ్భారి॑ర॒వస్సు॑ర॒సి దు॒వస్వా॑ఞ్చ॒న్ధ్యార॑సి మార్జా॒లీయః॑ స॒మ్రాడ॑సి
 కృ॒శానుః॑ పరి॒షద్యోఽసి॒ పవ॑మా॒నః ప్ర॒తక్వా॑సి నభ॒స్వాన॑సం॒మృష్టోఽసి॒ హ॒వ్యసూ॑ద
 ఋ॒తధా॑మాఽసి సు॒వర్జ్యోతి॑ర్బ॒హ్మజ్యోతి॑ర॒సి సు॒వర్ధా॑మాఽజ్యోఽస్యేక॒పాద॑హిర॒సి బు॒ద్ధియా॑
 రౌద్రే॒ణాఽనీ॑కేన పాహి మాఽగ్నీ పి॒పుహి॑ మా మా హిగ్ంసీః॥[౫]

అనీకేనాఽష్టౌ చ॥1.3.3॥

త్వగ్ం సోమ తనూకృద్భ్యో ద్వేష్తోభ్యోఽన్యకృతేభ్య ఉరు యన్తాఽసి వరూథగ్ం స్వాహా
 జుషాణో అఘ్నరాజ్యస్య వేతు స్వాహాఽయం నో అగ్నిర్వరివః కృణోత్వయం మృధః పుర
 ఏతు ప్రభిన్దన్ అయగ్ం శత్రుఞ్జయతు జర్హృషాణోఽయం వాజం జయతు వాజసాతౌ॥
 ఉరు విష్ణో వి క్రమస్వోరు క్షయాయ నః కృధి ఘృతం ఘృతయోసే పిబ ప్రప్ర
 యజ్ఞపతిం తిర॥ సోమో జిగాతి గాతువి- [౬] ద్దేవానామేతి నిష్క్రృతమృతస్య
 యోనిమాసదమదిత్యాః సదోఽస్యదిత్యాః సద ఆ సీదైష వో దేవ సవితః సోమస్తగ్ం రక్షధ్వం
 మా వో దభదేతత్త్వగ్ం సోమ దేవో దేవానుపాఽగా ఇదమహం మనుష్యో మనుష్యాన్సహ
 ప్రజయా సహ రాయస్పౌషేణ నమో దేవేభ్యః స్వధా పితృభ్య ఇదమహం నిర్వరుణస్య

పాశాఢ్సువరభి [౭] వి ఖ్యేషం వైశ్వానరం జ్యోతిరగ్నే వ్రతపతే త్వం వ్రతానాం వ్రతపతిరసి
యా మమ తనూస్త్వయ్యభూదియగ్ం సా మయి యా తవ తనూర్మయ్యభూదేషా సా
త్వయి యథాయథం నౌ వ్రతపతే వ్రతినోర్వ్రతాని॥౮

గాతువిదభ్యేకత్రిగ్ంశచ్చ॥1.3.4॥

అత్యన్యానగాం నాన్యానుపాఽగామర్వాక్త్వా పరైరవిదం పరోఽవరైస్తం త్వా జుషే వైష్ణవం
దేవయజ్ఞాయై దేవస్త్వా సవితా మధ్వానక్త్వోషధే త్రాయస్వైనగ్ స్వధితే మైనగ్ం
హిగ్ంసీర్దివమగ్రేణ మా తేభీరన్తరిక్షం మధ్యేన మా హిగ్ంసీః పృథివ్యా సం భవ వనస్పతే
శతవల్శో వి రోహ సహస్రవల్శా వి వయగ్ం రుహేమ యం త్వాఽయగ్ స్వధితిస్తీతిజానః
ప్రణినాయ మహతే సౌభగాయాఽచ్ఛిన్నో రాయః సువీరః॥౯

యందశచ॥1.3.5॥

పృథివ్యై త్వాఽన్తరిక్షాయ త్వా దివే త్వా శున్ధతాం లోకః పితృషదనో యవోఽసి
యవయాఽస్మద్ద్వేషో యవయాఽరాతీః పితృణాగ్ం సదనమసి స్వాపేశోఽస్యగ్రేగా సేతృణాం
వనస్పతిరధి త్వా స్థాస్యతి తస్య విత్తాద్దేవస్త్వా సవితా మధ్వానక్తు
సుపిప్తలాభ్యస్తాఽషధీభ్య ఉద్దివగ్ స్తభానాన్తరిక్షం పృణ పృథివీముపరేణ దృగ్ంహ తే తే
ధామాన్యశ్మసీ [౧౦] గమధ్యే గావో యత్ర భూరిశృజ్గా అయాసః అత్రాఽహ
తదురుగాయస్య విష్ణోః పరమం పదమవ భాతి భూరేః॥ విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో
వ్రతాని పస్పశే ఇన్ద్రస్య యుజ్యః సఖా॥ తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః॥
దివీవ చక్షురాతతమ్॥ బ్రహ్మవనిం త్వా క్షత్రవనిగ్ం సుప్రజావనిగ్ం రాయస్పౌషవనిం
పర్యూహామి బ్రహ్మ దృగ్ంహ క్షత్రం దృగ్ంహ ప్రజాం దృగ్ంహ రాయస్పౌషం దృగ్ంహ
పరివీరసి పరి త్వా దైవీర్విశో వ్యయన్తాం పరీమగ్ం రాయస్పౌషో యజమానం మనుష్యా

అ॒న్త॒రి॒క్ష॒స్య॒ త్వా॒ సా॒నా॒వ॒వ॒ గూ॒హా॒మి॑॥[౧౧]

ఉ॒శ్మ॒సీ॒పో॒ష॒మే॒కా॒న్వ॒ వి॒గ్ం॒శ॒తి॒శ్చ॑॥1.3.6॥

ఇ॒షే త్వో॑ప॒వీర॒స్య॒పో దే॒వాన్ దై॒వీర్వి॒శః ప్రా॒గుర్వ॒హీ॒రు॒శి॒జో బృ॒హ॒స్ప॒తే ధా॒రయా॒ వ॒సూ॒ని
హ॒వ్యా తే॑ స్వ॒ద॒న్తాం దే॒వ త్వ॒ష్ట॒ర్వసు॒ ర॒ణ్వ రే॒వతీ॑ ర॒మ॒ధ్వ॒మగ్నే॒ర్జ॒ని॒త్ర॒మసి॒ వృ॒ష॒ణౌ స్థ
ఉ॒ర్వశ్య॒స్యా॒యుర॒సి పు॒రూ॒ర॒వా ఘృ॒తే॒నాకై॑ వృ॒ష॒ణం దధా॑థాం గా॒య॒త్రం ఛ॒న్దో॒ను ప్ర
జాయ॑స్వ త్తై॒ష్ఠభం॑ జాగ॒తం ఛ॒న్దో॒ను ప్ర జాయ॑స్వ భ॒వతం॑ [౧౨] నః స॒మ॒నసౌ
స॒మోక॑సా॒వరే॑పసౌ॥ మా య॒జ్ఞగ్ం హి॒గ్ంసి॒ష్ఠం మా య॒జ్ఞప॑తిం జాత॒వేద॑సౌ శి॒వౌ
భ॒వత॑మ॒ద్య నః॑॥ అ॒గ్నా॒వ॒గ్నిశ్చ॒రతి॒ ప్ర॒వి॒ష్ట ఋ॒షీ॒ణాం పు॒త్రో అ॒ధి॒రా॒జ ఏ॒షః స్వా॒హా॒కృ॒త్య
బ్ర॒హ్మ॒ణా తే॑ జు॒హో॒మి మా దే॒వానాం॑ మి॒థు॒యా క॒ర్భాగ॒ధే॒యమ్॑॥[౧౩]

భ॒వత॑మే॒కత్రి॒గ్ంశ॒చ॑॥1.3.7॥

ఆ ద॒ద ఋ॒తస్య॒ త్వా దే॒వహ॑విః పాశే॒నాకై॑ ర॒భే ధ॒ర్షా మా॒ను॒షాన॑ద్య॒స్త్వాష॑ధీ॒భ్యః
ప్రో॒క్షా॒మ్యపాం॑ పే॒రుర॑సి స్వా॒త్తం చి॒థ్సదే॑వగ్ం హ॒వ్యమా॑పో దే॒వీః స్వ॒ద॒తై॒నగ్ం సం తే॑ ప్రా॒ణో
వా॒యునా॑ గ॒చ్ఛతా॑గ్ం సం య॒జ్ఞత్తై॒రజ్గ॑ని సం య॒జ్ఞప॑తిరాశి॒షా ఘృ॒తే॒నాకై॑ ప॒శుం
త్రా॒యే॒థాగ్ం రే॒వతీ॑ర్య॒జ్ఞప॑తిం ప్రి॒యధా॑కై విశ॒తోరో అ॒న్తరి॒క్ష స॒జూర్దే॑వేన [౧౪] వాతే॒నాకై॑స్య
హ॒విష॑స్త్మనా య॒జ స॒మస్య॒ తను॑వా భ॒వ వర్షీ॑యా వర్షీ॒యసి॒ యజ్ఞే॑ య॒జ్ఞప॑తిం ధాః
పృ॒థి॒వ్యాః సంపృ॑చః పా॒హి న॒మస్త॒ ఆతా॑నాకై॒నర్వా ప్రే॑హి ఘృ॒తస్య॒ కు॒ల్యా॒మను॑ స॒హ
ప్ర॒జయా॑ స॒హ రాయ॑స్పోషే॒ణాకై॑పో దే॒వీః శు॒ద్ధాయ॑వః శు॒ద్ధా యూ॒యం దే॒వాగ్ం
ఊ॒ధ్వగ్ం శు॒ద్ధా వ॒యం పరి॑వి॒ష్టాః పరి॑వే॒ష్టారో॑ వో భూ॒యాస్మ॑॥[౧౫]

దే॒వేన॑ చతు॒శ్చత్వారి॒గ్ంశ॒చ॑॥1.3.8॥

వాక్త ఆ ప్యాయతాం ప్రాణస్త ఆ ప్యాయతాం చక్షుస్త ఆ ప్యాయతాగ్ శ్రోత్రం త ఆ
 ప్యాయతాం యా తే ప్రాణాశ్చగ్జగామ యా చక్షుర్యా శ్రోత్రం యత్తే క్రూరం యదాస్థితం
 తత్త ఆ ప్యాయతాం తత్త ఏతేన శున్ధతాం నాభిస్త ఆ ప్యాయతాం పాయుస్త ఆ
 ప్యాయతాగ్ శుద్ధాశ్చరిత్రాః శమద్భ్యః [౧౬] శమోషధీభ్యః శం పృథివ్యై
 శమహోభ్యామోషధే త్రాయస్త్వనగ్ స్వధితే మైనగ్ హిగ్ంసీ రక్షసాం భాగోఽసీదమహగ్ం
 రక్షోఽధమం తమో నయామి యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మ ఇదమేనమధమం
 తమో నయామీషే త్వా ఘృతేన ద్యావాపృథివీ ప్రోర్ణాథామచ్ఛిన్నో రాయః సువీర
 ఉర్వస్తరిక్షమన్విహి వాయో వీహి స్తోకానాగ్ స్వాహోర్ధ్వనభసం మారుతం గచ్ఛతమ్||[౧౭]
 అద్యో వీహి పశ్య చ||1.3.9||

సం తే మనసా మనః సం ప్రాణేన ప్రాణో జుష్టం దేవేభ్యో హవ్యం ఘృతవధ్వాహైన్ద్రః
 ప్రాణో అజ్గేఅజ్గే ని దేధ్యదైన్ద్రోఽపానో అజ్గేఅజ్గే వి బోభువద్దేవ త్వష్టర్భూరి తే సగ్ంసమేతు
 విషురూపా యథ్సలక్షాణో భవథ దేవత్రా యన్తమవసే సఖాయోఽను త్వా మాతా పితరో
 మదన్తు శ్రీరస్యగ్నిస్త్యా శ్రీణాత్వాపః సమరిణన్వాతస్య [౧౮] త్వా ధృజ్యై పూష్ణో రగ్గ్హ్యో
 అపామోషధీనాగ్ం రోహిష్యై ఘృతం ఘృతపావానః పిబత వసాం వసాపావానః
 పిబతాఽన్తరిక్షస్య హవిరసి స్వాహా త్వాన్తరిక్షాయ దిశః ప్రదిశ ఆదిశో విదిశ ఉద్దిశః స్వాహా
 దిగ్భ్యో నమో దిగ్భ్యః||[౧౯]
 వాతస్యాష్టావిగ్ంశతిశ్చ||1.3.10||

సముద్రం గచ్ఛ స్వాహోఽన్తరిక్షం గచ్ఛ స్వాహా దేవగ్ం సవితారం గచ్ఛ స్వాహోఽహోరాత్రే
 గచ్ఛ స్వాహా మిత్రావరుణౌ గచ్ఛ స్వాహా సోమం గచ్ఛ స్వాహా యజ్ఞం గచ్ఛ స్వాహా
 ఛన్దాగ్ంసీ గచ్ఛ స్వాహా ద్యావాపృథివీ గచ్ఛ స్వాహా నభో దివ్యం గచ్ఛ స్వాహోఽగ్నిం

పైశ్వా॒నరం॑ గ॒చ్ఛ స్వా॒హాఽద్య॑స్త్వా॒షధీ॑భ్యో మ॒నో మే హా॑ర్ది య॒చ్ఛ త॒నూం త్వ॑చం పు॒త్రం
న॒ప్తా॒రమ॑శీయ శుగ॒సి తమ॑భిశో॒చ యోఽస్మా॑న్దే॒ష్టి యం చ వ॒యం ద్వి॒ష్టో
ధా॒మ్నాధా॑మ్నా రాజ॒న్నితో వరు॑ణ నో ము॒శ్చా యదా॑పో అ॒ఘ్నియా వరు॑ణేతి శ॒పామ॑హే
తతో వరు॑ణ నో ము॒శ్చా॥[౨౦]

అ॒సి షడ్వి॑గ్గంశతిశ్శ॥1.3.11॥

హ॒విష్మ॑తీరి॒మా ఆపో హ॒విష్మా॑న్దే॒వో అధ్వ॑రో హ॒విష్మా॑గ్గం ఆవి॒వాస॑తి హ॒విష్మా॑గ్గం అ॒స్తు
సూ॒ర్యః॥ అగ్ని॑ర్వోఽప॒న్నగృ॑హస్య స॒దసి సా॑దయామి సు॒మ్నాయ॑ సు॒మ్నినీః సు॒మ్నే మా
ధ॒త్తీన్త్రాగ్ని॑యోర్భాగ॒ధేయీః స్థ మి॒త్రావరు॑ణయోర్భాగ॒ధేయీః స్థ విశ్వే॑షాం దే॒వానాం
భాగ॑ధేయీః స్థ యజ్ఞే జాగృత॥[౨౧]

హ॒విష్మ॑తీశ్శతు॒స్త్రిగ్గంశత్॥1.3.12॥

హృ॒దే త్వా మ॑నసే త్వా ది॒వే త్వా సూ॑ర్యాయ త్వోర్ధ్వ॒మిమ॑మధ్వరం కృ॒ధి ది॒వి దే॒వేషు
హో॒త్రా య॒చ్ఛ సోమ॑ రాజ॒న్నేహ్య॑వ రోహ మా భే॒ర్మా సం వి॒క్థా మా త్వా హి॑గ్గంసి॒షం
ప్ర॒జాస్త్వము॑పావరోహ ప్ర॒జాస్త్వాము॑పావరోహన్తు శృ॒ణోత్వ॑గ్నిః స॒మిధా హ॑వం మే
శృ॒ణ్వన్త్వా॑పో ధి॒షణా॑శ్చ దే॒వీః శృ॒ణోత గ్రా॑వాణో వి॒దుషో ను [౨౨] య॒జ్ఞగ్గం శృ॒ణోతు
దే॒వః స॒వితా హ॑వం మే దే॒వీరా॑పో అపాం నపాద్య ఊర్మిర్ హ॒విష్య ఇ॒న్ద్రియా॑వాన్
మది॒న్తమ॑స్తం దే॒వేభ్యో దే॒వత్రా ధ॑త్త శు॒క్రగ్గం శు॒క్రపే॑భ్యో యేషాం భాగః స్థ స్వా॒హా
కా॒ర్షిర॑స్యపాపాం మృ॒ధ్మగ్గం స॒ముద్ర॑స్య వోఽక్షి॒త్యా ఉ॑న్నయే॒ యమఽగ్ని పృ॑థు
మర్త్య॑మావో వాజే॒షు యం జా॒నాః స య॒న్తా శశ్వ॑తీరిషః॥[౨౩]

ను సప్త॑చత్వారిగ్గంశచ్ఛ॥1.3.13॥

త్వమకగ్నీ రుద్రో అసురో మహో దివస్త్వగ్ం శర్ధో మారుతం పుక్ష ఈశిషే త్వం
 వాతైరరుణైర్యాసి శజ్గయస్త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా॥ ఆ వో రాజానమధ్వరస్య
 రుద్రగ్ం హోతారగ్ం సత్యయజగ్ం రోదస్యోః॥ అగ్నిం పురా
 తనయిత్నోరచితాద్ధిరణ్యరూపమవసే కృణుధ్వమ్॥ అగ్నిర్హోతా ని షసాదా
 యజీయానుపస్థే మాతుః సురభావు లోకే॥ యువా కవిః పురునిష్ఠ [౧౪] ఋతావా ధర్తా
 కృష్టినాముత మధ్య ఇద్ధః॥ సాధ్వీమకర్దేవవీతిం నో అద్య యజ్ఞస్య జిహ్వోమవిదామ
 గుహ్యమ్॥ స ఆయురాకాథ్సరభిర్వసానో భద్రామకర్దేవహూతిం నో అద్య॥ అక్రన్దదగ్నిః
 స్తనయన్నివ ద్యోః క్షామా రేరిహద్వీరుధః సమశ్శన్న్॥ సద్యో జజ్ఞానో వి హీమిద్ధో అఖ్యదా
 రోదసీ భానునా భాత్యంతః॥ త్వే వసూని పుర్వణీక [౧౫] హోతర్దోషా వస్తోరేరిరే
 యజ్ఞియాసః॥ క్షామేవ విశ్వా భువనాని యస్మిన్థగ్ం సౌభగాని దధిరే పావకే॥ తుభ్యం తా
 అజ్గిరస్తమ విశ్వాః సుక్షితయః పృథక్॥ అగ్ని కామాయ యేమిరే॥ అశ్యామ తం
 కామమకగ్నీ తవోత్యశ్యామ రయిగ్ం రయివః సువీరమ్॥ అశ్యామ వాజమభి
 వాజయన్తోశ్యామ ద్యుమ్నమజరాజరం తే॥ శ్రేష్ఠం యవిష్ఠ భారతాకగ్నీ ద్యుమంతమా భర॥
 [౧౬] వసో పురుస్సృహగ్ం రయిమ్॥ స శ్వితానస్తన్యతూ రోచనస్థా
 అజరేభిర్నానదద్భిర్యవిష్ఠః॥ యః పావకః పురుతమః పురూణి పృథూన్యగ్నిరనుయాతి
 భర్వన్న్॥ ఆయుష్టే విశ్వతో దధదయమగ్నిర్ వరేణ్యః॥ పునస్తే ప్రాణ ఆయతి పరా
 యక్ష్మగ్ం సువామి తే॥ ఆయుర్దా అగ్ని హవిషో జషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోనిరేధి॥
 ఘృతం పీత్వా మధు చారు గవ్యం పితేవ పుత్రమభి [౧౭] రక్షతాదిమమ్॥ తస్మై తే
 ప్రతిహర్యతే జాతవేదో విచర్షణే॥ అగ్ని జనామి సుష్టుతిమ్॥ దివస్పరి ప్రథమం జజ్ఞే
 అగ్నిరస్మద్ద్వితీయం పరి జాతవేదాః॥ తృతీయమపున నృమణా అజస్తమిన్ధాన ఏనం జరతే
 స్వాధీః॥ శుచిః పావక వన్ద్యోకగ్నీ బృహద్వి రోచసే॥ త్వం ఘృతేభిరాహుతః॥ దృశానో రుక్మ
 ఉర్వ్యా వ్యద్యోద్దుర్మర్షమాయుః శ్రియే రుచానః॥ అగ్నిరమృతో అభవద్వయోభి [౧౮]

యదే॑నం ద్యౌర॑జనయథ్స॒రేతాః॑॥ ఆ యది॑షే నృప॒తిం తే॒జ ఆన॑ట్సుచి రేతో నిషి॑క్తం
ద్యౌర॑భీకే॑ అగ్నిః శర్ధ॑మనవద్యం యువా॑నగ్న్ స్వా॒ధియం జన॑యథ్సాదయచ్ఛ॑॥ స
తేజీ॑యసా మన॑సా త్వోత ఉత శిక్ష॑ స్వపత్య॑స్య శిక్షోః॑ అగ్నే రాయా నృత॑మస్య ప్రభూతౌ
భూయా॑మ తే సుష్టుతయశ్చ వస్వః॑॥ అగ్నే సహ॑న్తమా భర ద్యుమ్న॑స్య ప్రాసహా రయి॑మ్
విశ్వా య [౨౯] శృర్ష॑ణీరభ్యాసా వాజే॑షు సాసహత్॑॥ తమఽగ్నే పృత॑నాసహగ్ం రయి॑గ్ం
సహ॑స్వ ఆ భర॑ త్వగ్ం హి సత్యో అద్భుతో దాతా వాజ॑స్య గోమతః॑॥ ఉక్షా॑న్నాయ
వశా॑న్నాయ సోమపుష్పా॑య వేధ॑సే స్తోమైర్విధే॑మాఽగ్నయే॑॥ వద్మా హి సూ॑నో అస్యదృ॑సద్వా
చక్రే॑ అగ్నిర్జనుషా॑ఽజ్మాన్నమ్॑ స త్వం న ఊర్జ॑సన ఊర్జం ధా రాజే॑వ జేర॑వృకే క్షీ॒ప్యంతః॑॥
అగ్న ఆయా॑గ్ంషి [౩౦] పవ॑స ఆ సువోర్జ॑మిషం చ నః॑ ఆరే బాధ॑స్వ దుచ్ఛ॑నామ్॑॥ అగ్నే
పవ॑స్వ స్వపా అస్మై వర్చః సువీ॑ర్యమ్ దధ॑తోషగ్ం రయిం మయి॑॥ అగ్నే పావక రోచి॑షా
మన్త॑యా దేవ జిహ్వా॑యా ఆ దేవాన్ వక్షి॑యక్షి చ॑॥ స నః పావక దీది॑వోఽగ్నే దేవాగ్ం
ఇహో॑ఽవహా ఉప య॑జ్ఞగ్ం హవిశ్చ నః॑॥ అగ్నిః శుచి॑వ్రతతమః శుచి॑ర్విప్రుః శుచిః కవిః॑
శుచీ రోచ॑త ఆహుతః॑॥ ఉద॑గ్నే శుచ॑యస్తవ శుక్రా భ్రా॑జంత ఈర॑తే తవ
జ్యోతి॑గ్ంప్యర్చయః॑॥[౩౦]

॥14॥

పురు॑నిష్ఠః పుర్వ॑ణీక భరా॑భి వయోభి॑ర్య ఆయా॑గ్ంషి విప్రుః శుచి॑శ్చతుర్దశ చ॑॥1.3.14॥
దేవ॑స్య రక్షో॑హణో విభూ॑స్త్వగ్ం సోమా॑త్యన్యానగాం పృథి॑వ్యా ఇషే త్వాఽదదే॑ వాక్తే సం తే స॒ముద్ర॑గ్ం హవి॑ష్మతీర్ హృదే
త్వమఽగ్నే రుద్ర॑శ్చతుర్దశ॑॥1.3.14॥
దేవ॑స్య గమ॑ధ్యే హవి॑ష్మతీః పవ॑స ఏక॑త్రిగ్ంశత్॑॥31॥
దేవ॑స్యాఽర్చయః॑॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥
॥ఇతి ప్రథమకాండే తృతీయః ప్రశ్నః॥